Suomen Alkoholijuomakauppa ry:n lausunto alkoholiverosta

HE 145/2020 vp

Eduskunta / Verojaosto

15.10.2020

SAJK
SUOMEN ALKOHOLIJUOMAKAUPPA RY

Keitä olemme

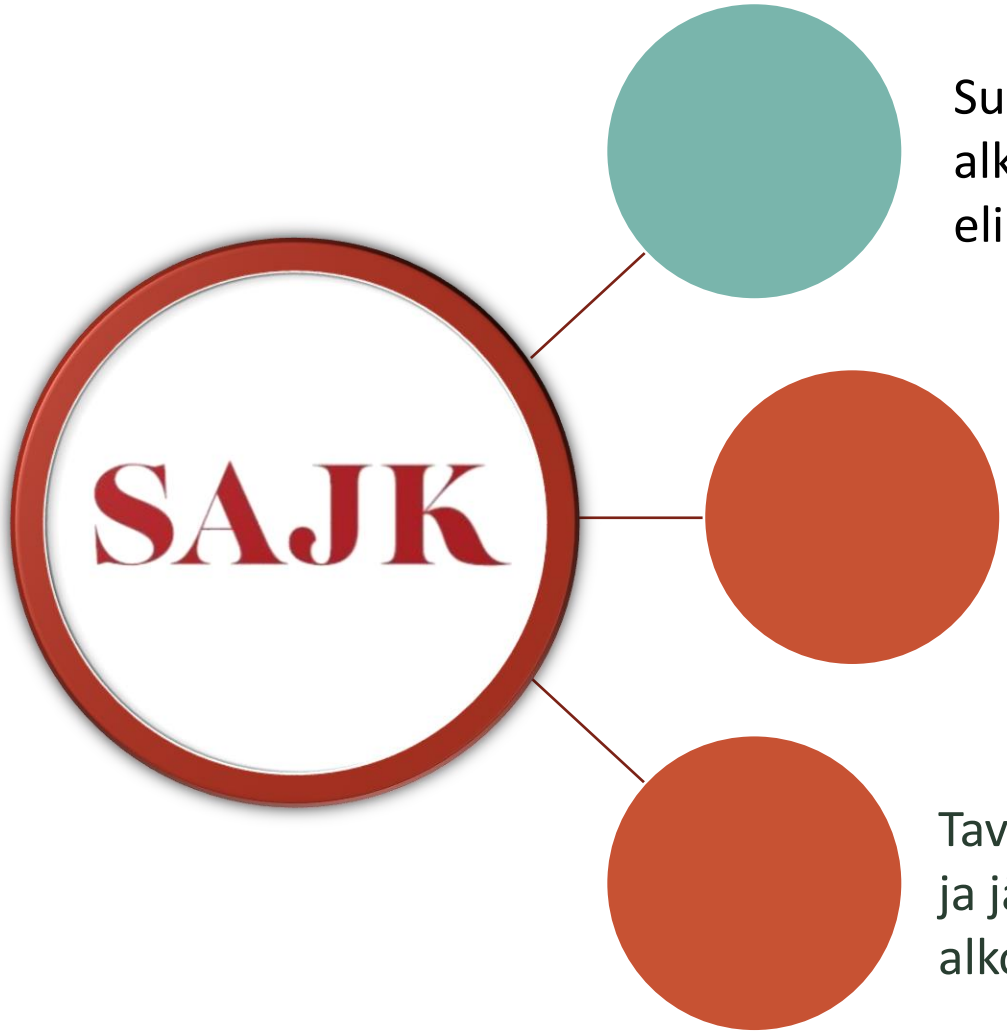

Suomen Alkoholijuomakauppa ry (SAJK) on alkoholijuomakaupan alalla toimivien yhteisöjen ja elinkeinonharjoittajien edunvalvoja.

Edustamme 30 yritystä ja noin 85 prosenttia viinien ja väkevien kotimaisesta vähittäismyynnistä.

Tavoitteemme on parantaa kotimarkkinan toimivuutta ja jäsentemme kilpailukykyä sekä edistää vastuullista alkoholikulttuuria.

SAJK
SUOMEN ALKOHOLIJUOMAKAUPPA RY

Alkoholiveroa ei pidä korottaa vuoden 2021 alussa

Toimintaympäristön muutokset koronakriisin vuoksi

- Vaikka alkoholijuomien vähittäismyynti lisääntyi huhti-syyskuussa, se ei ole kompensoinut toimialan yritysten menetyksiä anniskelussa ja alkoholijuomien viennissä
- Anniskelumyynti – 40 % tammi-heinäkuussa: ravintoloita koskevat rajoitustoimet ja kesätapahtumien peruuntuminen

Matkustajatuonti

- heinäkuun alusta lähtien Suomesta pystyi matkustamaan nimenomaan Viroon ja Latviaan. Matkustajatuonti näistä maista aiheuttaa suurimmat taloudelliset menetykset Suomelle: vuonna 2019 alkoholijuomien myyntituloja menetettiin 309 miljoonaa euroa ja verotuottoja 176 miljoonaa.

Toimintaympäristö ei ole muuttunut Suomen kannalta edullisemmaksi.
Viron alkoholivero on noin kolmannes Suomen verotasosta,
Latvian 20-35 % juomaryhmästä riippuen

SAJK
SUOMEN ALKOHOLIJUOMAKAUPPA RY

Verotuotto alkoholista kasvaa ilman veronkorotusta

- On väärin kohdistaa vuodesta toiseen täysin ylimitoitettu verotaakka yhteen toimialaan, jonka kilpailukyky ja kasvumahdollisuudet heikkenevät jokaisen veronkorotuksen seurauksena.
- Suomen hyvä potentiaali alkoholijuomien viennissä tarvitsee tuekseen vahvan kotimarkkinan, jotta vientikanavien rakentamisessa tarvittavat investoinnit voidaan rahoittaa. Tämä ei onnistu, jos alan kannattavuus syödään jatkuvasti veroja korottamalla.

Suunniteltu tulonlisäys toteutuu ilman veronkorotusta, koska kulutus painottuu matkustajatuonnin sijaan kotimaiseen vähittäiskauppaan.

- Alkon tammi-heinäkuussa valtiolle tulouttamat valmistevero- ja arvonlisäverotuotot kasvoivat noin 50 miljoonalla eurolla verrattuna viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon.
- Lisäksi Alkon liikevoitto kerryttää valtion tuloja tänä vuonna tavallista enemmän.
- Kokonaisverotuottoa lisää vielä päivittäistavarakaupassa myytyjen, enintään 5,5-tilavuusprosenttisten juomien myynti, joka on myös kasvanut.

SAJK
SUOMEN ALKOHOLIJUOMAKAUPPA RY

Veronkorotuksen vaikutus kuluttajan kukkaroon

- Suomessa puolet alkoholin kokonaiskulutuksesta on olutta (100 % alkoholina), myydyistä litroista lähes kolme neljäsosaa.
- Olutmyynnin suuren volyymin vuoksi koko tavoiteltu 50 miljoonaa euroa voitaisiin periaatteessa kerätä pelkästään oluesta siten, että kuluttaja tuskin huomaisi hintaeroa. Päivittäistavarakaupassa myytävien oluiden hinnoittelu on lisäksi joustavaa, mikä tasaa verosta aiheutuvaa hintamuutosta.
- Lakiesityksessä väkevien hinta nousisi 77 senttiä litralta (40 t-%) ja viinien hinta 30 senttiä litralta, mikä tuntuu selvästi kuluttajan kukkarossa.

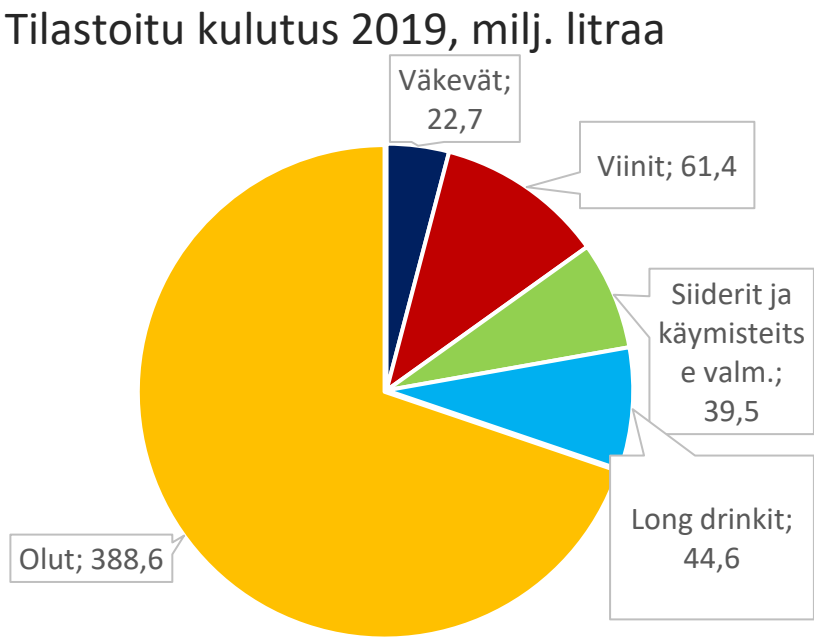

SAJK
SUOMEN ALKOHOLIJUOMAKAUPPA RY

Viinien muita korkeampi korotus ei ole hyväksyttävää

Viinien muita suurempaa korotusta (6 %) ei hallituksen esityksessä perustella millään tavoin

- Suomi verottaa jo nyt viinejä 4,4 kertaa enemmän verrattuna EU-maiden keskiarvoon. Ero on suurempi kuin missään muussa tuotekategoriassa. On todennäköistä, että viinien matkustajatuonti ja ostaminen ulkomaisista verkkokaupoista lisääntyvät veronkorotuksen ja kasvavan hintaeron vuoksi. Tulli on havainnut ulkomaisista verkkokaupoista tapahtuvan etäkaupan lisääntyneen, ja tätä tukee huhti-kesäkuussa 2020 toteutettu kyselytutkimus, jonka mukaan alkoholin verkko-ostoja ulkomailta tehneiden määrä kasvoi kolmanneksella vuoden takaiseen verrattuna.

Syrjimättömyysvaatimus

- EU:n verotasodirektiivin (92/84/ETY) perusteella jäsenvaltiot eivät saa määrätä muiden jäsenvaltioiden tuotteille sellaisia sisäisiä maksuja, joilla välillisesti suojellaan muuta tuotantoa. Pääosin kotimaista alkuperää oleville panimotuotteille ei tule asettaa ulkomaista alkuperää olevien viinien verotasoa alempaa korotusta ilman perusteluja.

Kohdentaminen ja riskit

- Veronkorotuksella on yhteys matkustajatuontiin. Oluen kokonaiskulutuksesta matkustajatuonti kattaa kuitenkin vain 7 %. Sen sijaan väkevien tuoteryhmässä matkustajatuonnin osuus kokonaiskulutuksesta on noin 20 % ja viineissä reilu 15 %. Siksi alkoholiveroa ei pidä painottaa viineihin eikä väkeviin.

- Ei ole selvää, että alkoholin kulutus olisi jossakin juomaryhmässä muuta alkoholin kulutusta enemmän tai vähemmän haitallista. Näin ollen väite, jonka mukaan mietoja alkoholijuomia tulisi verottaa kevyemmin kuin viinejä ja väkeviä, ei ole perusteltu. Sen sijaan terveyden edistämisen kannalta alkoholin kokonaiskulutuksella on vaikutusta. Suomalaisten nauttimasta 100-prosenttisesta alkoholista noin kaksi kolmasosaa tulee miedoista juomista, toisin sanoen selvästi enemmän kuin viineistä ja väkevistä yhteensä.

Yhteenveto

1. Alkoholiveroa ei pidä korottaa

2. Alkoholiala tuottaa valtiolle 1,5 miljardin valmisteverotulot, työllistää ja luo vientiä. Raskaasti verotettu toimiala kantaa jo kortensa kekoon valtiontalouden paikkaamisessa. Nyt tarvittaisiin taukoa jatkuviin veronkorotuksiin, jotta ala selviää kriisivaiheen yli.

3. Viinien muita tuoteryhmiä korkeampi korotus ei ole perusteltua – sitä ei perustella edes hallituksen esityksessä. Hallituksen esityksen mukainen kohdennus pitää muuttaa syrjimättömäksi.

Yhteys: Susanna Heikkinen
susanna.heikkinen@sajk.fi
+358 40 588 1067

SAJK
SUOMEN ALKOHOLIJUOMAKAUPPA RY